

Załącznik do zapytania ofertowego

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

CHARAKTERYSTYKA ZAMÓWIENIA

Celem zamówienia jest realizacja usługi polegającej na przeprowadzeniu badania pt. „**Wpływ obiektu zabytkowego na atrakcyjność kulturalną i turystyczną miasta powiatowego, gminy, powiatu – studium przypadków z wybranych gmin i powiatów województwa mazowieckiego**”, zakończonego raportem badawczym

Badanie powinno być zrealizowane w trzech etapach, których wyniki Zamawiający (Mazowiecki Instytut Kultury) będzie odbierał kolejno, z zachowaniem zasady, że Wykonawca może przystąpić do realizacji kolejnego etapu badania po zaakceptowaniu przez Zamawiającego wyników etapu poprzedniego. Oto charakterystyka poszczególnych etapów badania:

1. Etap pierwszy: Wykonawca powinien dokonać przeglądu literatury przedmiotu (polskiej i zagranicznej) i na jej podstawie sformułować teoretyczny model oddziaływania obiektu zabytkowego na atrakcyjność kulturalną i turystyczną miejscowości lub obszaru w oparciu o przykłady dobrej i złej praktyki. Model ten wymaga zaakceptowania przez Zamawiającego. Odbiór tego etapu nastąpi na podstawie dostarczonego Zamawiającemu opisu modelu teoretycznego wraz z wykazem wykorzystanych źródeł.
2. Etap drugi: Wykonawca powinien wybrać do badania jakościowego trzy miejscowości z obiektem zabytkowym, spełniające w możliwie dużym stopniu warunki opisane w niniejszym zamówieniu, w tym wstępnie sprawdzić, czy w wybranych miejscowościach występują dobre lub złe praktyki z modelu teoretycznego wypracowanego w pierwszym etapie. Wynik tego etapu podlega odbiorowi w postaci mini-raportu etapowego: wskazania wybranych miejscowości z uzasadnieniem wyboru.
3. Etap trzeci: Wykonawca powinien sprawdzić metodami jakościowymi, jakie dobre i złe praktyki z modelu teoretycznego faktycznie występują w trzech badanych przypadkach i jak oddziałują na atrakcyjność kulturalną i turystyczną miejscowości lub obszaru. Wykonawca przedstawi wyniki tego etapu w raporcie końcowym z badania.

SŁOWNICZEK

Poniższe terminy użyte w zamówieniu oznaczają odpowiednio:

- **obiekt zabytkowy** (lub **zabytek**) – nieruchomość lub rzecz ruchoma, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie

DYREKTOR
Mazowieckiego Instytutu Kultury
Beata Polaczyńska

społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;

- **prace konserwatorskie** – działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;
- **prace restauratorskie** – działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;
- **badania konserwatorskie** – działania mające na celu rozpoznanie historii i funkcji zabytku, ustalenie użytych do jego wykonania materiałów i zastosowanych technologii, określenie stanu zachowania tego zabytku oraz opracowanie diagnozy, projektu i programu prac konserwatorskich, a jeżeli istnieje taka potrzeba, również programu prac restauratorskich;
- **historyczny układ urbanistyczny lub ruralistyczny** – przestrzenne założenie miejskie lub wiejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic lub sieci dróg;
- **historyczny zespół budowlany** – powiązaną przestrzennie grupę budynków wyodrębnioną ze względu na formę architektoniczną, styl, zastosowane materiały, funkcję, czas powstania lub związek z wydarzeniami historycznymi;
- **krajobraz kulturowy** – postrzegana przez ludzi przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka;
- **otoczenie zabytku** – teren wokół lub przy zabytku wyznaczony w decyzji o wpisie tego terenu do rejestru zabytków w celu ochrony wartości widokowych zabytku oraz jego ochrony przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych.

KONTEKST ZAMÓWIENIA

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003Nr 162 poz. 1568) w art. 87. ust.1. stwierdza:

Zarząd województwa, powiatu lub wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza na okres 4 lat odpowiednio wojewódzki, powiatowy lub gminny program opieki nad zabytkami.

Natomiast w ustępie 2 tego przepisu ustawodawca rozwija opis celu *programów opieki nad zabytkami*:

2. Programy, o których mowa w ust. 1, mają na celu, w szczególności:

- 1) włączenie problemów ochrony zabytków do systemu zadań strategicznych, wynikających z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju;
- 2) uwzględnianie uwarunkowań ochrony zabytków, w tym krajobrazu kulturowego i dziedzictwa archeologicznego, łącznie z uwarunkowaniami ochrony przyrody i równowagi ekologicznej;
- 3) zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- 4) wyeksponowanie poszczególnych zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- 5) podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych oraz wspieranie inicjatyw sprzyjających wzrostowi

środków finansowych na opiekę nad zabytkami;

- 6) określenie warunków współpracy z właścicielami zabytków, eliminujących sytuacje konfliktowe związane z wykorzystaniem tych zabytków;
- 7) podejmowanie przedsięwzięć umożliwiających tworzenie miejsc pracy związanych z opieką nad zabytkami.

Aby samorząd województwa oraz samorzady lokalne na terenie województwa mazowieckiego mogły w sposób racjonalny i zgodny z opisanymi w ustawie celami kształtować swoje programy opieki nad zabytkami, muszą najpierw dysponować wiedzą badawczą na temat faktycznego oddziaływania obiektów zabytkowych na lokalną rzeczywistość, w tym na atrakcyjność kulturową i turystyczną obszaru. Mazowiecki Instytut Kultury zleca niniejsze badanie właśnie w intencji dostarczenia samorządom terytorialnym części takiej wiedzy.

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Przedmiotem zamówienia jest badanie pt. „**Wpływ obiektu zabytkowego na atrakcyjność kulturalną i turystyczną miasta powiatowego, gminy, powiatu – studium przypadków z wybranych gmin i powiatów województwa mazowieckiego**”, które wykonawca przeprowadzi realizując kolejno trzy poniższe zadania (jako kolejne etapy), zgodnie z warunkami opisanymi poniżej.

ZADANIE 1.

Opis zadania

Zadanie 1 (wykonywane jako etap pierwszy Zamówienia) polega na sformułowaniu przez Wykonawcę teoretycznego modelu (zwanego dalej „modelem”) oddziaływania obiektu zabytkowego na atrakcyjność kulturalną i turystyczną obszaru. Model taki musi spełniać łącznie wszystkie następujące warunki:

1. Model musi powstać na podstawie przeglądu literatury przedmiotu, w tym obowiązkowo:
 - a. polskiej literatury naukowej i raportów z badań dotyczących zabytków, turystyki i kultury – co najmniej dziesięciu pozycji, w tym obowiązkowo co najmniej dwóch pozycji z serii „Kierunek Kultura” wydanej przez Mazowiecki Instytut Kultury (d. MCKiS);
<http://www.kierunekkultura.waw.pl/publikacje.html>
 - b. zagranicznej literatury naukowej i raportów z badań – co najmniej trzech pozycji.
2. Model musi uwzględniać kontekst dokumentów strategicznych województwa mazowieckiego, w tym obowiązkowo:
 - a. Strategii Rozwoju Kultury w województwie mazowieckim na lata 2015-2020 (<https://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjrqqzir97VAhUij5oKHfcSBg0QFggnMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mazovia.pl%2FdownloadStat%2Fgfx%2Fmazovia%2Fpl%2Fdefaultaktualnosci%2F136%2F24%2F1%2Fstrategia%2Frozwoju%2Fkultury%2Fw%2Fwojewództwie%2Fmazowieckim%2Fna%2Flata%2F2015-2020%2F1.pdf&usq=AFQjCNG31VLSZP197fWuJAJ47yGzHU1hA>)
 - b. Strategii rozwoju turystyki w województwie mazowieckim na lata 2014 – 2020 (<https://www.google.pl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja>)

DYREKTOR
Mazowieckiego Instytutu Kultury
Beata Polaczyńska

https://www.mazovia.pl/downloadStat%2Fgfx%2Fmazovia%2Fpl%2Fdefaultaktualnosci%2F109%2F345%2F1%2Fstrategia_rozwoju_turystyki_w_województwie_mazowieckim_na_lata_2014_-_2020.pdf&usg=AFQjCNGjRjXEXzGUGUo5yUZicPc1r2HQiww

- c. Powstającego równoległe z realizacją niniejszego zamówienia Programu opieki nad zabytkami w województwie mazowieckim 2017 – 2020+ (Zamawiający udostępni Wykonawcy kontakt z autorami powstającego programu)
3. W aspekcie oddziaływania zabytku na aktywność kulturalną miejscowości model teoretyczny musi uwzględniać komponent atrakcyjności lokalnej – dla samych mieszkańców oraz komponent atrakcyjności szerszej – w tym budowania marki miejscowości/obszaru z wykorzystaniem potencjału marki zabytku;
4. W aspekcie oddziaływania zabytku na atrakcyjność turystyczną miejscowości model teoretyczny musi uwzględniać aspekt komercjalizacji tej atrakcyjności i potencjału budowy komercyjnych usług turystycznych dzięki atrakcyjności zabytku;
5. Model powinien uwzględniać inspirujące przykłady dobrej praktyki oraz obowiązkowo musi zawierać rekomendacje co do praktyk, które zaleca się stosować.
6. Model może zawierać ostrzegawcze przykłady złej praktyki oraz obowiązkowo musi zawierać ostrzeżenia co do praktyk, których zaleca się unikać.

Odbiór zadania:

Model teoretyczny podlega odrębnemu odbiorowi etapowemu, którego dokonanie warunkuje przystąpienie przez Wykonawcę do realizacji Zadania 2. Odbiór nastąpi na podstawie dostarczonego Zamawiającemu opisu modelu teoretycznego wraz z wykazem wykorzystanych źródeł, przy czym Zamawiający oczekuje, że odwołania do wszystkich wymienionych w wykazie źródeł znajdują się także w tekście opisu modelu teoretycznego.

Forma opisu modelu

Zamawiający nie określa żadnych dodatkowych wymogów co do formy i objętości opisu modelu.

Prawa autorskie do modelu

Zamawiający zastrzega sobie prawo udostępnienia modelu publicznie na otwartej licencji (nieodpłatne korzystanie z uwidocznieniem autorstwa).

ZADANIE 2

Zadanie 2 (wykonywane jako etap drugi Zamówienia po odbiorze Zadania 1) polega na wybraniu przez Wykonawcę do badania jakościowego co najmniej trzech miejscowości w obrębie województwa mazowieckiego z obiektem zabytkowym, przy czym wybór musi spełniać warunki 1 i 2, oraz powinien spełniać w możliwie dużym stopniu pozostałe warunki.

1. Wybór nie może obejmować miasta stołecznego Warszawy ani innych miast na prawach powiatu¹, jako układów o zbyt dużej złożoności dla wyabstrahowania oddziaływania pojedynczego zabytku na całkowitą atrakcyjność lokalną.
2. Co najmniej jedna z badanych miejscowości musi być miastem powiatowym.
3. Wybrane miejscowości powinny charakteryzować się obecnością jednego zabytku wyraźnie dominującego swym potencjałem atrakcyjności (choć niekoniecznie

¹ Miasto na prawach powiatu to specyficzny, rzadki rodzaj powiatu obejmującego wyłącznie terytorium danego miasta którego Prezydent wykonuje jednocześnie zadania Starosty i Zarządu Powiatu. W województwie mazowieckim miastami na prawach powiatu są tylko: Warszawa, Radom, Płock, Ostrołęka, Siedlce i Ciechanów.

Miasto powiatowe to miasto będące siedzibą władz powiatu obejmującego znaczne terytorium poza samym tym miastem, w tym tereny wiejskie i mniejsze miasteczka.

aktualną atrakcyjnością) nad pozostałymi zastanymi czynnikami lokalnej atrakcyjności kulturalnej lub turystycznej.

4. Wybrane miejscowości powinny być zróżnicowane co do skali (np. miasto powiatowe, małe miasteczko, gmina wiejska);
5. Należy unikać wyboru miejscowości w bezpośredniej strefie oddziaływania miasta stołecznego Warszawy z uwagi na możliwe zbyt duże zakłócenie badanej sytuacji lokalnej przez wpływ sąsiedztwa stolicy;
6. Wybrane zabytki powinny w miarę możliwości różnić się stanem właścicielskim (np. obiekt publiczny, prywatny, dzierżawiony), sposobem zagospodarowania lub główną funkcją.
7. W wybranych miejscowościach – z uwagi na ich specyfikę oraz specyfikę badanych zabytków – powinna występować co najmniej potencjalna możliwość zastosowania dobrych praktyk z modelu teoretycznego i co najmniej potencjalne zagrożenie stosowaniem złych praktyk z tego modelu.

Odbiór zadania:

Wynik tego etapu podlega odbiorowi w postaci notatki zawierającej pisemne wskazanie wybranych miejscowości z opisem i uzasadnieniem wyboru.

Forma opisu modelu

Zamawiający nie określa żadnych dodatkowych wymogów co do formy i objętości notatki.

Prawa autorskie do modelu

Zamawiający zastrzega sobie prawo korzystania z opisu i uzasadnienia wyboru w ramach otwartej licencji na całość dokumentacji Zadania.

ZADANIE 3

Zadanie 3 (wykonywane jako etap trzeci Zamówienia po odbiorze Zadania 2) polega na: zaplanowaniu i przeprowadzeniu przez Wykonawcę pogłębionego badania jakościowego (studiów trzech przypadków) sytuacji w miejscowościach wybranych w ramach Zadania 2, w kontekście modelu wypracowanego w ramach Zadania 1., oraz opisaniu wyników tego badania w Raporcie Badawczym. Badanie i Raport powinny spełniać następujące warunki i mogą uwzględniać następujące zalecenia Zamawiającego:

1. W ramach badania wykonawca powinien w szczególności stosować następujące metody badawcze:
 - a. Metody jakościowe badań społecznych i przestrzennych jako metody podstawowe, w tym przykładowo:
 - i. Indywidualne wywiady pogłębione ze zróżnicowanymi interesariuszami lokalnymi i obserwatorami badanych kontekstów,
 - ii. Wywiady zogniskowane (grupy fokusowe),
 - iii. terenowe metody obserwacyjne dotyczące zachowań społecznych
 - iv. terenowe obserwacje materialnych śladów świadczących o dotychczasowych sposobach użytkowania badanej przestrzeni;
 - b. Metody ilościowe, przykładowo:
 - i. badania opinii (np. ankiety internetowe, wywiady kwestionariuszowe z

DYREKTOR
Mazowieckiego Instytutu Kultury
Beata Polaczyńska

- mieszkańcami),
 - ii. zliczanie z natury uczestnictwa w wydarzeniach, czy korzystania z obiektów;
 - c. Analizę danych zastanych (badanie *desk research*); metoda ta nie może dominować; powinna mieć raczej charakter pomocniczy i uzupełniającaj.
2. Poszukiwane informacje badawcze powinny ogniskować się wokół zgodności lub sprzeczności lokalnej praktyki z modelem teoretycznym, w tym na faktycznym wpływie badanego zabytku na atrakcyjność miejscowości. Odrębnie badanie powinno odnotowywać specyfikę lokalną wykraczającą poza model.
 3. W raporcie badawczym część sprawozdawcza (opis przebiegu badania) powinna być krótka, natomiast części opisujące wyniki badania, wnioski rekomendacje, powinny być rozbudowane. Zamawiający zaleca, aby ewentualny rozbudowany opis przebiegu badania pojawiał się raczej w formie uzasadnień do poszczególnych wniosków niż w formie rozbudowywania rozdziału wstępnego.
 4. Raport – oprócz opisów poszczególnych studiów przypadków powinien zawierać część podsumowującą, zawierającą uogólnione wnioski i rekomendacje dla podobnych sytuacji lokalnych, w kontekście przyjętego modelu teoretycznego, z odwołaniami do literatury przedmiotu i dokumentów strategicznych województwa, na podstawie których ten model powstał. W tym zakresie Wykonawca może wykorzystać elementy opracowania, które przekazał Zamawiającemu w ramach Zadania 1.
 5. Raport badawczy powinien być napisany językiem przystępnym dla niefachowców oraz być zgodny z wytycznymi WCAG 2.0 wskazanymi w Krajowych Ramach Operacyjności.²

Wymagana forma opracowania Raportu

Wykonawca dostarczy Zamawiającemu Raport w postaci dokumentu tekstowego o objętości co najmniej dwóch arkuszy wydawniczych (80 tysięcy znaków ze spacjami) co odpowiada w przybliżeniu 44 stronom maszynopisu znormalizowanego (po 1800 znaków), oraz wersji skróconej raportu – zawierającej najważniejsze wnioski i rekomendacje, w wersji drukowanej w trzech egzemplarzach oraz w wersji elektronicznej w formatach: .pdf i jako dokument edytowalny w jednym z popularnie stosowanych formatów (np. rtf, doc. lub analogiczny). Projekt graficzny obu dokumentów zostanie uzgodniony i zaakceptowany przez Zamawiającego. Wersja elektroniczna może być przesłana drogą elektroniczną lub dostarczona na nośniku fizycznym (preferowany nośnik – pamięć typu flash).

Zleceniodawca może zażądać również od Wykonawcy dostarczenia w jednym egzemplarzu zanonimizowanej transkrypcji z wszystkich wywiadów indywidualnych oraz grupowych. Materiały te jednak pozostają własnością Wykonawcy, będą wykorzystane przez Zamawiającego wyłącznie jednorazowo w celach kontrolnych, nie będą publikowane w żadnej formie ani archiwizowane bez zgody Wykonawcy.

Prawa autorskie do Raportu

Zamawiający zastrzega sobie prawo udostępnienia pełnej wersji Raportu Badawczego publicznie na otwartej licencji (nieodpłatne korzystanie z uwidocznieniem autorstwa).

MAZOWIECKI INSTYTUT KULTURY
ul. Elektoralna 12
00-139 Warszawa

DYREKTOR
Mazowieckiego Instytutu Kultury
Beata Patrzyńska

² Link do oficjalnego opisu wytycznych WCAG 2.0: <http://internet-bez-barrier.com/wcag-2-0-czyli-wytyczne-dotyczace-dostepnosci-tresci-internetowych/>